

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 maart 2013

Binnen de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken bestond bij vier fracties de behoefte de minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen inzake het voorgenomen bezoek van de Turkse premier Erdogan op 21 maart 2013.

De minister heeft op de vragen en opmerkingen geantwoord bij brief van 2013. De vragen en opmerkingen van de fracties en de antwoorden van de bewindspersonen zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Eijssink

De griffier van de commissie,
Van Toor

Inbreng van de fractie van de SP

De leden van de fractie van de SP willen weten wat het precieze programma is met betrekking tot het bezoek van de Turkse premier Erdoğan aan Nederland. Met wie zal de Turkse premier spreken en welke onderwerpen zullen tijdens deze gesprekken centraal staan? Ook vragen deze leden wat de inzet van de Minister-President en de minister van Buitenlandse Zaken bij deze gesprekken zal zijn. Zal er in deze gesprekken ook aandacht zijn voor de mensenrechtensituatie in Turkije en de Koerdische kwestie? Zo ja, op welke wijze zal dit aan bod komen? De Koerdische Arbeiderspartij PKK heeft in het kader van de vredesbesprekingen onlangs acht Turkse gijzelaars vrijgelaten. Hoe is door Turkije deze stap beantwoord en welke rol speelt PKK-leider Abdullah Öcalan in deze besprekingen? De leden van de SP-fractie vragen de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken of zij tijdens het onderhoud met de Turkse premier deze kwestie, vanwege het grote belang ervan, ook zullen bespreken. Deze leden vragen daarnaast hoeveel politici van de Turkse Partij voor Vrede en Democratie (BDP) in Turkije gevangen zitten en of dit een onderwerp van gesprek zal zijn.

De leden van de SP-fractie vragen verder naar de ontwikkelingen in Turkije met betrekking tot het vorig jaar naar buiten gekomen misbruik van Koerdische kinderen in gevangenissen, waarover eerder schriftelijke vragen zijn gesteld (Aanhangsel van de Handelingen, 2340). Wat is het resultaat van de strafrechtelijke maatregelen die in april vorig jaar met betrekking tot deze zaak in voorbereiding waren? En welke vorderingen zijn er sindsdien zichtbaar met betrekking tot het moderniseren en in lijn brengen met de Europese standaarden van penitentiaire inrichtingen?

Tenslotte vragen de leden van de SP-fractie of er tijdens de gesprekken ook aandacht zal zijn voor de recente commotie die in Turkije is ontstaan over de manier waarop Nederland Turks-Nederlandse pleegkinderen opvangt. Zo ja, hoe zal hier aandacht aan gegeven worden en hoe wordt de reactie in Turkije op deze kwestie beoordeeld?

Inbreng van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie begrijpen dat de Minister-President zijn collega Minister-President Erdoğan van Turkije volgende week in Nederland ontvangt op een bezoek. Graag vernemen zij van het kabinet wanneer dat bezoek gepland is en wat het precieze programma van het bezoek is en wanneer dat is/wordt vastgesteld.

De leden van de CDA-fractie zijn zeer bezorgd over de situatie in Syrië en de berichten over ondersteuning van de rebellen door Turkije en de mogelijke bewapening door Turkije. Heeft de Nederlandse regering op enig moment contact gehad met de Turkse regering om te vragen of zij rebellen op haar grondgebied traint en/of bewapent? De Nederlandse militairen en de Nederlands patriotsystemen zijn in Turkije aanwezig ter bescherming van de Turkse burgerbevolking. De afgelopen maanden zijn er protesten geweest, met name bij de Duitse patriotsystemen. Is de regering bereid om premier Erdoğan te vragen om ook expliciet duidelijk te maken in Turkije zelf dat deze Patriotsystemen daar zijn ter bescherming van zijn bevolking en dat hij dat steunt? En heeft premier Erdoğan al een werkbezoek gebracht aan de Nederlandse, Duitse en/of Amerikaanse militairen of acht hij een werkbezoek aan de Islamitische Universiteit van Rotterdam veel urgenter?

De leden van de CDA-fractie zijn bezorgd over de denigrerende uitlatingen van premier Erdoğan over christelijke en homoseksuele pleeggezinnen. Turkse media melden uitgebreid dat premier Erdoğan de Nederlandse opvang van pleegkinderen met een Turkse en Nederlandse nationaliteit aan de orde zal stellen bij zijn bezoek aan Nederland. Is het kabinet bereid het antwoord dat de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gaf op schriftelijke vragen van de leden Bergkamp en Sjoerdsma (D66), namelijk “De Turkse regering heeft geen zeggenschap over pleegkinderen in Nederland met de Turkse nationaliteit.” (Aanhangsel bij de Handelingen nr. 152) letterlijk te herhalen tijdens het gesprek met premier Erdoğan? Kan het kabinet verder aangeven welke gesprekken er gepland staan tussen Nederlandse ambtenaren en de parlementaire onderzoekscommissie inzake pleegkinderen vanuit Turkije en welke al hebben plaatsgevonden en de Tweede Kamer informeren over de gespreksverslagen/gesprekslijn terzake. Deze leden verzoeken tot slot de op 4 maart jl. ingezonden schriftelijke vragen van de leden Keijzer en Omtzigt hierover samen met deze vragen te beantwoorden.

De leden van de CDA-fractie merken op dat religieuze minderheden in Turkije op geen enkele wijze gelijke rechten hebben. Zij wijzen op het Halki seminarie, dat nog altijd niet heropend is en op het Syrisch-Orthodoxe klooster Mor Gabriel, waarvan grond onteigend wordt. De Kamer heeft hierover een initiatiefnota aangenomen, waarvan de conclusies nu dus het officiële Nederlandse beleid zijn. Op welke wijze zal het kabinet godsdienstvrijheid in Turkije aan de orde stellen in het gesprek?

Mensen met een dubbele nationaliteit, Nederlands en Turks, hebben grote moeite om hun Turkse nationaliteit op te geven wanneer zij ervoor kiezen om alleen de Nederlandse nationaliteit aan te houden. Is het kabinet bereid er bij de Turkse regering op aan te dringen dat de Turkse ambassade en het Turkse consulaat een eenvoudige procedure, gratis of tegen kostendekkende leges, aanbieden, om de Turkse nationaliteit op te geven?

Op welke wijze zal het kabinet uitvoering geven aan de motie-Rouvoet inzake de Armeense genocide?

Is het kabinet bereid een verslag van de gesprekken met premier Erdoğan en de Turkse delegatie aan de Kamer te doen toekomen na afloop van het bezoek?

Inbreng van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben met belangstelling kennis genomen van het feit dat minister-president Erdoğan van Turkije op 21 maart 2013 op uitnodiging van minister-president Rutte een officieel bezoek brengt aan Nederland. Deze leden constateren dat de economische banden tussen Nederland en Turkije zeer sterk zijn, met een verdrievoudiging van de handel in de afgelopen 10 jaar. Daarnaast constateren deze leden sterke diplomatieke banden, met vorig jaar de viering van 400 jaar Nederland-Turkse relaties. De genoemde leden zijn in principe voorstander van Turkse toetreding tot de Europese Unie wanneer Turkije zich aan alle afspraken houdt. De impasse in de onderhandelingen vinden deze leden onwenselijk. Wat wordt de inzet van het kabinet tijdens het bezoek van premier Erdoğan op dit punt? Zal het kabinet proberen de onderhandelingen aan te jagen, en Turkije aan te sporen noodzakelijke hervormingen door te voeren?

De leden van de fractie van D66 waarderen de rol die Turkije speelt met betrekking tot de humanitaire ramp in Syrië. Een miljoen Syrische vluchtelingen bevinden zich nu in Jordanië, Libanon, Turkije, Irak en Egypte. Miljoenen hulpbehoevenden proberen in Syrië zelf te overleven onder erbarmelijke omstandigheden. Welke vragen zal het kabinet hieromtrent stellen? Is het kabinet bereid eventuele extra steun aan Turkije te overwegen, al dan niet in EU-verband?

De leden van de D66-fractie onderstrepen de samenwerking tussen Nederland en Turkije op dit moment ten aanzien van de ontplooiing van Nederlandse Patriots bij Adana. Deze leden hechten aan de bondgenootschappelijke band met Turkije als NAVO-partner. Is er enig zicht op extra samenwerking met Turkije in dit verband, en zo ja, op welke manier zal het kabinet dit naar voren brengen tijdens het bezoek van premier Erdoğan?

Inbreng van de fractie van 50plus

Heeft de regering of hebben de Nederlandse autoriteiten contact gehad met de Turkse autoriteiten over de mannen die aangifte gedaan hebben tegen een voormalig Nederlandse topambtenaar wegens pedofilie en die nu in een safehouse zitten? Zo ja, wat is er besproken en afgesproken en op welke wijze werken Nederland en Turkije samen in deze zaak?